

Psychologická válka v plánech imperialistické expanze

Konec sedmdesátých a počátek osmdesátých let je charakterizován podstatným a přitom nebezpečným obratem zahraniční politiky imperialismu, který můžeme označit za generální ofenzívu proti procesu uvolňování mezinárodního napětí, za zastavení světového revolučního procesu a za obnovení světového panství imperialismu. Zahraniční politiku jednotlivých imperialistických států do značné míry ovlivňují vojenskoprůmyslové komplexy, síly militarismu, krajní reakce a antikomunismus.

V čele tohoto procesu stojí nejagresivnější síly Spojených států amerických, jejichž politiku výstižně charakterizoval na 15. zasedání ÚV KSČ s. Biřák těmito slovy:

„Politika Spojených států amerických, které na sebe vzaly úlohu světového čteníka, je bezohledná a násilnická i vůči jejich vlastním spojencům. Hegemonistickým plánům Spojených států nevyhovuje Evropa míru, bezpečnosti a dobré sousedské spolupráce. Chtěly by vyvolat neklid, napětí na kontinentě a přeměnit Evropu v jaderné válčiště, jak o tom svědčí i rozhodnutí Rady NATO o výrobě a rozmístění nových amerických jaderných raket středního doletu v některých státech západní Evropy. Přeměnou západní Evropy v oblast napětí chtějí Spojené státy přinutit socialistické státy, aby věnovaly větší prostředky na obranu a současně si uvolnit ruce pro avanturistické záměry v jiných částech světa. Je to politika velmi nebezpečná, hazardní, zahrávající si s osudy národů a světového míru.“

Výrazem této politiky je zvyšování vojenských rozpočtů, vojenského potenciálu Spojených států a dalších členských zemí NATO, snaha o získání vojenské převahy nad socialistickým společenstvím a odmítání či maření všech jednání o odzbrojení předkládaním nerealistických požadavků, které sledují jednostranné výhody ve prospěch USA a Západu jako celku. Ruku v ruce s tím pokračuje prakticky ve všech zemích NATO proces zdokonalování organizační struktury ozbrojených sil, vytváření jejich mobilních složek k plnění úkolů v různých oblastech světa, zvyšování jejich operační a bojové připravenosti, zdokonalování infrastruktury pro jejich bojovou činnost v případě války a přijímání opatření k jejich rychlému posílení zálohami. Spojené státy kromě toho usi-

lují o vybudování dalších vojenských základů v cizích zemích, které by se staly odrazovým můstkem pro zasazení amerických ozbrojených sil nejen proti socialistickým zemím, ale i jiným zemím celého světa.

Fakta, která svědčí o této materiální přípravě imperialismu na válku proti socialistickému společenství a proti všem svobodným národům, jsou dostatečně známa.

Současně s materiální přípravou války kladou v posledních letech politické a vojenské orgány Spojených států, členských zemí NATO a vrcholné orgány tohoto paktu stále větší důraz i na psychologickou válku.

Pojem „psychologická válka“ definuje americký vojenský slovník (Dictionary of US Military Terms) takto: „Psychologická válka je takový stav, kdy určitý národ nebo skupina národů využívá propagandy nebo jiných informačních opatření zaměřených na nepřátelské, neutrální nebo přátelské skupiny za účelem ovlivnit názory, emoce, postoje a chování a tak podpořit politiku a cíle daného národa nebo skupiny národů.“

Politické a vojenské orgány NATO vycházejí z toho, že politická a psychologická příprava vlastních ozbrojených sil, vlastního obyvatelstva a narušování morálně politického stavu ozbrojených sil a obyvatelstva protivníka je jedním ze strategicky významných faktorů přípravy a vedení války, že soudobá válka by byla nejen válkou armád vyzbrojených moderní bojovou technikou, ale i válkou politických idejí a propagand. To je jednou z hlavních příčin, proč byla v posledních letech vydána v rámci NATO celá řada významných dokumentů, které se týkají psychologické války. Mezi ně patří především „Analýza vztahů mezi Východem a Západem“ a směrnice číslo 80–11 „Principy plánování a vedení psychologické války“. Otázkami psychologické války se v roce 1981, a to vůbec poprvé, zabývaly prakticky všechny významné výbory NATO.

V současných podmínkách nebyvale vzrostla intenzita psychologické války a snaha o její užší koordinaci. Vyžádalo si to především vyhlášení nové jaderné strategie, která předpokládá vedení omezené jaderné války a preventivního jaderného úderu, rozhodnutí o posílení tzv. triády strategických jaderných zbraní USA, rozhodnutí NATO o rozmístění nových amerických jaderných raket středního doletu na území některých západoevropských zemí, rozhodnutí o zahájení výroby neutronových zbraní, binárních chemických zbraní a další kroky, které mají vojenskostrategický charakter. Taková opatření bylo nutné zabezpečit odpovídajícími politickými, psychologickými a propagandistickými opatřeními s cílem přesvědčit celé národy, aby s nimi bez odporu souhlasily. Snahou je přesvědčit celý svět o tom, že nové strategické koncepty USA a NATO, zejména pak koncepte omezené jaderné války a zasazení prvního jaderného úderu, jsou správné a oprávněné, že je možno je prakticky realizovat, aniž by byla ohrožena existence celých národů a celého lidstva.

V rámci jednotlivých členských zemí i NATO jako celku jsou přijímána opatření k posílení koordinace při vedení psychologické války.

V systému amerických institucí, které se podílejí na vedení psychologické války, byla udělána řada organizačních změn, které mají posílit šíření informací v zahraničí. Ke koordinaci všech složek byla vytvořena meziresortní komise, v níž mají hlavní slovo představitelé ministerstva zahraničních věcí, ministerstva obrany a Ústřední zpravodajské služby. Správa pro mezinárodní styky USA byla reorganizována a dostala 1. 4. 1978 název Mezinárodní informační agentura USA. Má dnes 200 zastoupení ve 126 zemích světa, vydává 12 časopisů ve 22 jazycích a zaměstnává asi 7500 lidí.

Střediskem praktické koordinace a rozpracovávání způsobů a metod psychologické války v rámci NATO je informační služba NATO se sídlem v Everu u Bruselu. Jako konzultativní orgán členských států v oblasti informační činnosti zabezpečuje plánovaná opatření pořádáním tiskových konferencí, organizováním sympozií vědců a různými instruktážními poradami na mezipojenecké úrovni.

Buržoazní odborníky na psychologickou válku nejvíce znepokojuje, že mezi obyvatelstvem západoevropských zemí i USA se šíří názory a postoje, které odmítají militaristickou hysterii, že většina obyvatelstva odmítá válku a věří v zachování míru. Znepokojuje je, zejména u mládeže, oslabování vazeb k buržoaznímu státu a vytváření takové stupnice hodnot, která je v rozporu s oficiálně propagovaným systémem buržoazních hodnot.

Politická a psychologická příprava vlastního obyvatelstva se proto zaměřuje především na očerňování zahraniční politiky Sovětského svazu a socialistického společenství, na diskreditaci mírového hnutí v kapitalistických zemích, a to především tím, že je obviňuje ze sympatií ke komunismu nebo z nereálného pacifismu. Nejčastěji je využíváno stále opakovaného mýtu o sovětské vojenské převaze, teze, že komunismus ohrožuje samotnou existenci svobodného světa. To je zdůvodňováno překroucenou interpretací objektivní zákonitosti světového revolučního vývoje a zániku imperialismu. Spolupráce Sovětského svazu s rozvojovými zeměmi a jeho pomoc pokrokovým a národně osvobozenickým hnutím je vydávána za sovětskou expanzi, která prý ohrožuje zásobování USA a Západu surovinami, zejména ropou, tedy životní zájmy Západu. S tím souvisí i obviňování Sovětského svazu z podílu na přípravě, financování a vyzbrojování mezinárodního terorismu.

Od konce sedmdesátých let věnuje buržoazní vojenská publicistika stále větší pozornost otázkám bojové morálky vlastních vojsk. Stále častěji jsou publikovány úvahy o zdrojích bojové morálky a metodách jejího upěvňování, stále častěji se objevují náznaky, že vojáci musí vědět proč mají sloužit a bojovat, aby mohli podávat maximální výkon. Dokonce i vrchní velitel spojeneckých ozbrojených sil NATO v Evropě, americký generál Rodgers prohlásil, že hlavním předpokladem dosažení úspěchu ve válce jsou lidé. Tuto tezi podpořil i generální inspektor bundeswehru Brandt, když konstatoval: „Kvalitní technika a příprava spojená s nezbytnou motivací — to jsou faktory, které vytvářejí bojovou sílu.“

Většina buržoazních odborníků chápe nezbytnou motivaci především jako vztah vojáků k jejich službě a povinnostem, důvěru ve velitele, statečnost, nadšení a věrnost cílům politiky státu. Zdůrazňuje stále psychologické a mravní faktory. Pro posilování motivace doporučuje hlavně péči o materiální zabezpečení vojáků, o rozvíjení ducha kamarádství, pocitu důvěry ve vlastní síly a svou zbraň, o upevňování kázně, o neustálé udržování vojáků na výši úkolů a znalosti situace. V posledním období věnují pozornost i politické přípravě.

Politická a psychologická příprava příslušníků ozbrojených sil NATO se po obsahové stránce zaměřuje především na tyto problémy:

1. Hlavní obsah tvoří propaganda antikomunismu, zaměřená na vyvolávání nedůvěry, strachu a nenávisti ke komunismu. Základní tezí je výmysl o vojenském nebezpečí, které hrozí svobodnému světu ze strany komunismu, především pak ze strany Sovětského svazu. Jsou rozšiřovány zkreslené údaje o vojenské síle a zbrojním úsilí Sovětského svazu v jednotlivých druzích zbraní a bojové techniky. Spolu s tím se vytvářejí u vojáků zkreslené představy o konkrétním nepříteli. Sovětský voják je představován jako krutý, lstivý a vychytralý, přitom ale beziniciativní, slepý vykonavatel rozkazů. Organizují se výlety vojáků k hranicím NSR s naší republikou a zejména s NDR, které jsou využívány k tomu, aby na základě ukázek technických zařízení k zabezpečení těchto hranic byly dokazováno, že tyto země jsou koncentračním táborem národů, že v nich existuje nesvoboda a násilí.

2. S propagandou antikomunismu se úzce spojuje propaganda buržoazního společenství, které je líčeno jako „právní“ společnost zabezpečující rovné možnosti pro každého jednotlivce. Vyzvedávány jsou abstraktní hodnoty jako je svoboda, demokracie

apod. Důležité místo zaujímá demagogické tvrzení o mírumilovnosti západních států, že k válce v Evropě nedošlo jen díky existenci NATO a jeho bezpečnostní politice. Poslání ozbrojených sil NATO je líčeno jako obrana svobodného světa, západní demokracie apod. Smyslem je dosáhnout ztotožnění vojáka se společenským zřízením, a tak i jeho ochoty a pokud možno i iniciativy při plnění všech a jakýchkoliv rozkazů a nařízení.

3. Za jeden z významných článků je pokládáno rozvíjení atlantismu. Vojáci mají být prodchnuti pocitem společného osudu. K tomu slouží vytváření partnerských vztahů mezi jednotkami členských států NATO, zejména těch, které jsou dislokovány na území NSR. V jejich rámci se organizují výměny jednotek, soutěže a další společné akce. Snahou je vyvolávat i pocit neporazitelnosti ozbrojených sil NATO.

4. Se značnou intenzitou je organizována psychologická příprava vojáků na bojovou činnost. Snahou je přiblížit výcvik bojovým podmínkám, cvičit vojáky v překonávání pocitu strachu a zvykat je na nebezpečí. To vše probíhá především v rámci výcviku v polních podmínkách, v noci, v zimě a výcviku boje zblízka. Smyslem je přesvědčit vojáka, že je schopen zvládnout jakoukoli situaci a zvítězit. Významné místo má i výcvik v přežití a výcvik pro případné zajetí. V jeho rámci jsou vojáci umísťováni do vybudovaných zajateckých sběrných táborů, kde je s nimi krutě zacházeno s cílem vyvolat v nich zkreslené představy o tom, jak by s nimi jednali vojáci socialistických armád.

Zvláštní formou této přípravy je značkování protivníka. Jednotky, které představují protivníka, jsou oblékány do sovětských uniforem a jsou vyzbrojovány sovětskými zbraněmi. Takovéto jednotky značkování protivníka mají být vytvořeny u každé divize amerických ozbrojených sil. V jednom z výcvikových prostorů v Kalifornii je již dnes stabilně dislokován vojenský útvar v síle asi 1000 mužů, který je vybaven a organizován jako sovětský motostřelecký pluk. Značuje protivníka pro každý svazek, který cvičí v tomto prostoru. Jeden z amerických generálů nazval tuto metodu výcviku nejrealističtějším programem výcviku v době míru.

5. Mimořádná pozornost je věnována politické a psychologické přípravě malých vojenských kolektivů. Předpokládá se, že příslušnost k malému vojenskému kolektivu, snaha nenechat kamaráda v neštěstí a poskytnout mu pomoc, bezprostřední citový vztah k nejbližšímu veliteli povedou k silné motivaci v boji. S tím souvisí i snaha zvyšovat úlohu poddůstojnického sboru, připravovat poddůstojníky tak, aby byli schopni nejen samostatně cvičit a vést svá družstva, osádky a obsluhy ve vojenskoodborné, ale i v politické oblasti.

Zvláštní úlohu, zejména v oblasti morální přípravy vojáků, sehrává církev. Vojenská duchovní pomáhají velitelům především při překonávání morálních pochybností vojáků o správnosti zabíjení lidí a při zdůvodňování spravedlnosti imperialistické války.

V průběhu posledních dvou let jsou příslušníci ozbrojených sil všech členských zemí NATO postupně přivykáni na myšlenku, že válka proti socialistickým zemím je nevyhnutelná, že vinu na tom má Sovětský svaz a že v této válce je možné zvítězit.

Zkušenosti z druhé světové války a z poválečných vojenských dobrodružství imperialismu potvrzují, že imperialismus má ještě prostředky k tomu, aby ideologicky a psychologicky zpracovával své vojáky v duchu svých záměrů a cílů, že i v současné době se vedení NATO daří zvyšovat stupeň politické a psychologické připravenosti příslušníků svých ozbrojených sil. Převážná většina z nich je prodchnuta antikomunismem a antisovětismem, pociťuje nenávist vůči státům Varšavské smlouvy, svaluje na ně vinu za růst nebezpečí nové války. Pokládá příslušníky ozbrojených sil Varšavské smlouvy za své nepřátele a je odhodlána bojovat proti nim. Mezi vojáky NATO převládá názor, že stojí za to bránit kapitalistický systém, vojenskou obranu země a celého západního svazu pokládají za nezbytnou. Subjektivně mají pocit vlastní převahy nad ozbrojenými silami Varšavské smlouvy, zejména pokud jde o kvalitu výzbroje a bojové připravenosti. Při-

služníci bundeswehru se domnívají, že by osvobodili své soukmenovce, kteří žijí pod útlakem v Německé demokratické republice. Američtí vojáci, kteří slouží v Evropě si myslí, že zde hájí životní zájmy, svobodu a nezávislost USA.

Přes tyto výsledky se nedaří plnit všechny stanovené cíle. I v ozbrojených silách, zejména západoevropských zemí, rostou obavy z důsledků dobrodružné politiky Spojených států a z důsledků jaderné války. Proti bruselskému raketovému usnesení a proti americkému kursu na konfrontaci se socialistickým společenstvím vystupují nejen bývalí generálové a důstojníci, ale i někteří aktivní příslušníci ozbrojených sil. Tyto jevy je však nutné hodnotit reálně.

Již v době míru je vedena psychologická válka i proti socialistickým zemím. Jejím základem je ideologická diverze, jejímž cílem je rozvracet socialistické země zevnitř pomocí rozněcování nacionalismu a antisovětiismu a šíření buržoazních a maloburžoazních názorů a idejí.

Hranice mezi ideologickou diverzí a psychologickou válkou se často stírají, zejména je-li ideologická diverze vedena delší dobu a zasahuje-li do politické, diplomatické, hospodářské, kulturní a dalších oblastí. Tím se de facto stává součástí imperialistické státní politiky a psychologickou válkou. Názorným příkladem je Polská lidová republika, proti níž není vedena jen rozkladná propaganda, ale i hospodářský bojkot. Kontrarevolučním silám je poskytována morální i materiální pomoc a občané, kteří podporují konsolidaci společnosti, jsou zastrašováni výhrůžkami.

Základními ideologické diverze a psychologické války proti socialistickému společenství jsou různé vědecké ústavy a instituce, legální i nelegální informační centra a rozhlasové vysíláče, jako např. Svobodná Evropa a Svoboda.

Ideologická diverze a psychologická válka zaměřená na ozbrojené síly socialistických zemí kalkuluje s tím, že otřesení důvěry v základní hodnoty socialismu povede k narušení ideových a sociálně politických základů obrany socialistického společenství a vytvoří tak podmínky pro vedení psychologických operací, které směřují k ochromení funkcí ozbrojených sil jednotlivých států Varšavské smlouvy v případě krize nebo války. V tomto smyslu se zaměřuje především na:

- Oslabování a narušování třídního a bojového svazku armád socialistických zemí se Sovětskou armádou.

- Propagování legendy o mírumilovných úmyslech Západu, na pokusy označovat úsilí Sovětského svazu o uvolnění napětí a o odzbrojení za taktický manévr, který má zakryt jeho agresivní cíle.

- Zpochybňování smyslu a spravedlivého charakteru obrany socialismu. Společenské a státní zřízení v zemích reálného socialismu je líčeno jako totalitní diktatura, která potlačuje svobodu, lidská práva a je i zdrojem ekonomické a technické zaostalosti vedoucí k hmotnému a kulturnímu živoření většiny příslušníků socialistických národů. Těmito falzifikacemi chce vyvolat představu, že současné režimy v socialistických zemích nejsou hodny obrany, že zájem národů socialistických zemí naopak vyžaduje jejich odstranění.

- Útoky proti leninským principům výstavby a řízení armád socialistických států, zejména proti vedoucí úloze komunistických a dělnických stran v ozbrojených silách. Snahou je narušovat jednotu armády a lidu, vyvolávat rozpory mezi veliteli, politickými pracovníky a vojáky základní služby, vyhrocovat některé problémy vztahu mezi individuálními zájmy příslušníků armády a zvyšujícími se nároky na upevňování obranyschopnosti do konfliktních rozporů.

O významu, který přikládá velení ozbrojených sil USA a dalších zemí NATO vedení psychologické války v době krizí či války, svědčí existence celé řady vojenských před-

pisů a nařízení, které upravují vedení speciálních a psychologických operací, stanoví jejich cíle, hlavní úkoly, formy a metody, funkční povinnosti i metodiku činnosti orgánů a jednotek, určených k vedení těchto operací. Je to především nový americký polní řád FM-33-1 „Psychologické operace“, vydaný velitelstvím pozemních sil v roce 1979, a „Směrnice pro psychologickou obranu“, vydaná ministrem obrany Německé spolkové republiky. Obdobné předpisy jsou zavedeny i v ozbrojených silách Francie, Velké Británie a dalších členských zemí NATO.

V roce 1979 se v městečku Chania na Krétě setkala v naprosté tichosti 150 odborníků informačních a propagandistických služeb NATO. Deset dní projednávali otázky přípravy, obsahu a účinnosti informací ve válečné či krizové situaci, metody a způsoby plánování psychologické války. Od té doby se stále více projevuje snaha koordinovat i přípravu na vedení psychologické války jednotkami ozbrojených sil všech členských států NATO. Úkoly spojené s vedením psychologické války jsou procvičovány na všech velkých cvičeních NATO (Reforger, Autumn Forge atd.). Přitom je především zkoumána efektivnost jednotlivých prostředků.

Podle názoru velení ozbrojených sil USA, NSR a dalších zemí NATO je psychologická válka určena k podpoře všech druhů bojové činnosti. Jejím hlavním úkolem je působit na morálku ozbrojených sil a obyvatelstva nepřítele i neutrálních a spojeneckých států s cílem podpořit akce vlastních vojsk.

Podle amerického polního řádu FM-33-1 je účelem veškerých psychologických operací (PSYOP) vytvářet v cizích skupinách emoce, postoje a chování, které podporují realizaci národních cílů. V tomto smyslu PSYOP ovlivňují politiku, rozhodování, schopnost vládnout, schopnost velet, odhodlání bojovat, vůli k podrobení se a vůli k podpoře. PSYOP mohou zvyšovat bojovou sílu ozbrojených sil spojenců a nepříznivě působit na bojovou sílu nepřítele. Toho dosahují především využíváním zjištěných slabín protivníka již při plánování a koordinování kampaní PSYOP.

Velení NATO předpokládá vedení PSYOP na podporu strategických, taktických, konsolidačních a dalších operací, které vedou nebo se na nich podílejí ozbrojené síly.

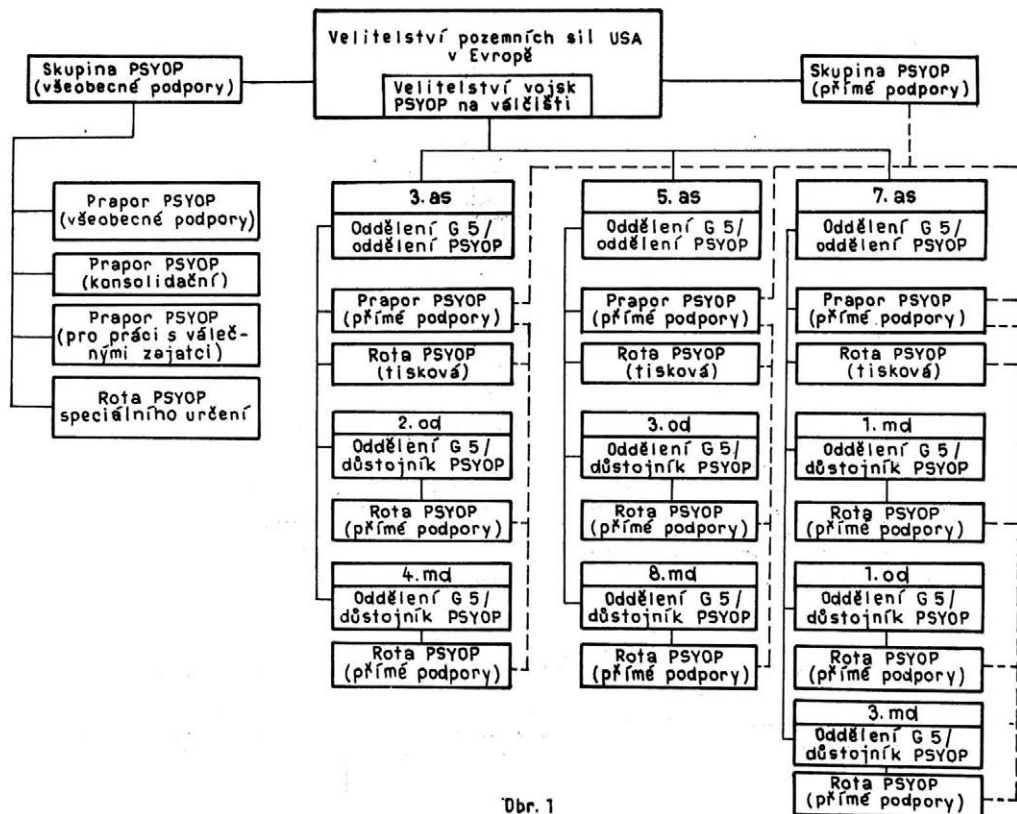
Politické cíle PSYOP na podporu strategických operací schvalují nejvyšší státní a spojenecké orgány. Spolupráce všech složek, které se na nich podílejí, se zabezpečuje na úrovni vlád a nejvyššího vojenského velení, aby se zabránilo případným rozporům mezi vojenskými a civilními orgány při vedení psychologické války. Tyto operace jsou plánovány s cílem využít zranitelnosti ozbrojených sil a obyvatelstva protivníka jako celku a zabezpečit dosažení dlouhodobých politických cílů.

PSYOP na podporu taktických operací jsou nedílnou a koordinovanou součástí celkového taktického plánu příslušného velitele. Potřebné síly a prostředky k jejich vedení poskytuje zpravidla velitel válčiště a přiděluje je podřízeným velitelům taktických stupňů (armádní sbor, divize).

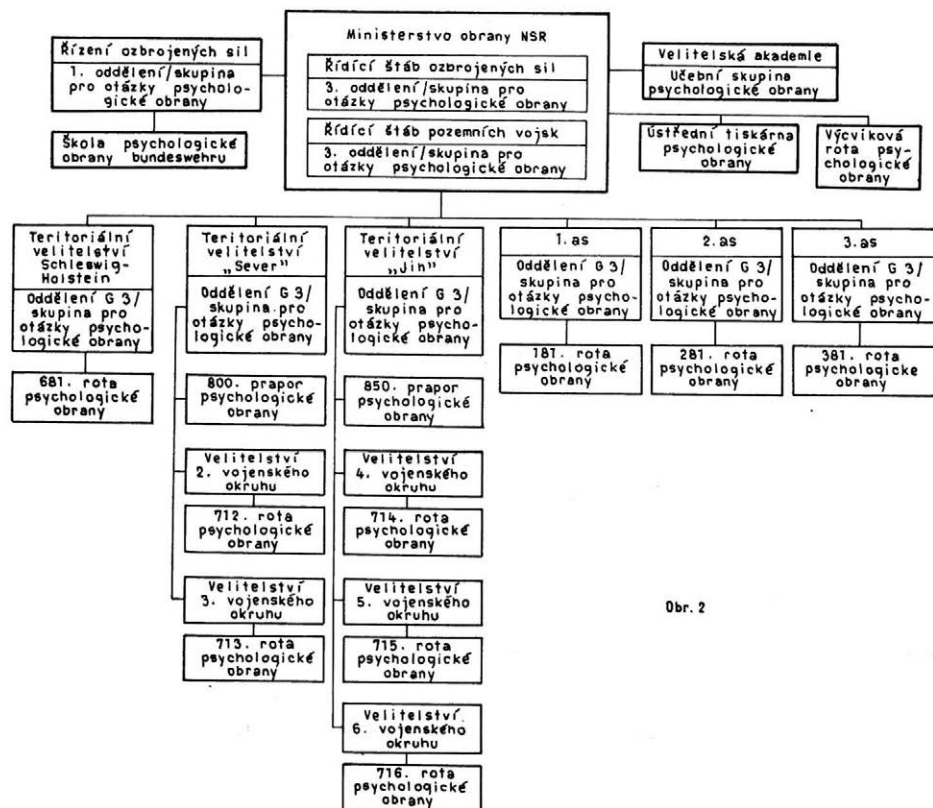
PSYOP na podporu konsolidačních operací pomáhají měnit postoje civilního obyvatelstva na okupovaných územích. Jejich cílem je usnadnit vedení vojenských operací a dosáhnout maximální spolupráce s místním obyvatelstvem.

Za vedení všech PSYOP nesou odpovědnost příslušní velitelé. K jejich realizaci jsou jim přidělovány speciálně připravené a vybavené jednotky PSYOP. Odborné řízení těchto jednotek je však centralizováno, aby nedocházelo k tříštění úsilí, nebo k šíření rozporné propagandy či dokonce propagandy, která by neodpovídala stanoveným politickým cílům.

Již v míru je vybudován a neustále zdokonalován řídící i výkonný aparát pro vedení PSYOP, a to jak v rámci NATO, tak i v rámci velení ozbrojených sil jednotlivých členských zemí. Za vedení psychologické války v době krize a v době války formálně odpoví

Obr. 1

Obr. 2

vidají jednotlivé členské státy paktu. Hlavní, sjednocující a koordinační funkci plní však řídící orgány NATO.

Operační řízení PSYOP je řešeno cestou velitelských orgánů jednotek PSYOP a cestou oddělení či důstojníků PSYOP, kteří jsou začleněni ve štábech všech stupňů velení.

Nejrozsáhlejší a nejlépe připravené síly pro vedení PSYOP mají pozemní vojska USA a NSR.

Americké jednotky PSYOP nemají v době míru pevnou organizační strukturu. Roty, prapory a skupiny se vytvářejí teprve na základě potřeby a jejich složení odpovídá úkolu, které mají plnit.

Na jedno válčiště se zpravidla přiděluje jedna skupina PSYOP přímé podpory, které jsou podřízeny dva i více praporů PSYOP. Na významné válčiště je možné přidělit i skupinu PSYOP všeobecné podpory. Možné složení skupin PSYOP na evropském válčišti — viz. **obr. 1.**

Jednotky „psychologické obrany“ bundeswehru mají pevnou organizační strukturu. Je uvedena na **obr. 2.** Jejich početní stav se v době míru pohybuje kolem 1500 mužů, v případě války může být zvýšen až na dvojnásobek.

Otázky přípravy a vedení psychologické války imperialistickými zeměmi nabývají na aktuálnosti v souvislosti se zvýšením agresivity politiky USA i NATO, se zdůrazňováním použití vojenské síly v mezinárodních vztazích, s rostoucí materiální přípravou na válku a s vyvoláváním válečné psychózy. Velení ČSLA těmto otázkám věnuje trvalou pozornost.

V současné době je nezbytné pokračovat ve sledování a analýze hlavních směrů politické a psychologické přípravy příslušníků ozbrojených sil NATO a jejího vlivu na bojovou sílu těchto ozbrojených sil. Zcela reálně hodnotit morálně politický stav ozbrojených sil a obyvatelstva protivníka, jeho pravděpodobný vývoj v případě války a v potřebném rozsahu s ním seznamovat příslušníky ČSLA.

Je třeba, aby velitelé, štáby a politické orgány znaly obsah, metody a prostředky psychologické války, strukturu a dislokaci jednotek, které ji mají realizovat a aby upevňovaly návyky pro vedení ideologického a psychologického boje s protivníkem v bojových podmínkách.

Možnému vlivu psychologické války imperialismu na příslušníky ČSLA je nezbytné předcházet především jejich ideovým zocelováním v duchu marxisticko-leninského světového názoru, zvyšováním jejich politické bdělosti. Ještě cílevědoměji je vychovávat v duchu socialistického vlastenectví a proletářského internacionalismu, v duchu bratrství ve zbrani se všemi příslušníky ozbrojených sil Varšavské smlouvy. Ukazovat jim úlohu ČSLA a ostatních armád Varšavské smlouvy, zejména Sovětské armády, v boji za zachování míru a za zabezpečení spolehlivé obrany socialistické a komunistické výstavby.